

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Tos/13/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112010358
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Blažová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112010358.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Blažovej a členov senátu JUDr. Ivety Zelenayovej a JUDr. Kamila Iváneka, v trestnej veci obžalovaného J. P., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., o sťažnosti svedka I. P. P. proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.10.2012, sp. zn. 2T/25/2012, na neverejnom zasadnutí konanom 13. februára 2013, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením samosudca Okresného súdu Bratislava I podľa § 70 ods. 1 Tr. por. uložil svedkovi I. P. P., M.. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/X, XXX XX Q., poriadkovú pokutu vo výške 150,-euro za nedostavenie sa na hlavné pojednávanie bez dostatočného ospravedlnenia.

Proti tomuto uzneseniu podal menovaný svedok v zákonom stanovenej lehote sťažnosť. V jej písomných dôvodoch uviedol, že súd rozhodol o uložení poriadkovej pokuty napriek tomu, že dodatočne ospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní z dôvodu jeho choroby. Súd predložil potvrdenie ošetrojúceho lekára o stave jeho choroby. Jeho vážny zdravotný stav (vysoké horúčky a s tým spojené liečenie na lôžku) mu neumožňovali súdu predložiť ospravedlnenie o jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní. Objektívne nemohol predpokladať, že v deň hlavného pojednávania sa jeho zdravotný stav zhorší tak, že bude pripútaný na lôžko a nebude sa môcť zúčastniť hlavného pojednávania a včas ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní.

Z uvedených dôvodov svedok navrhoval, aby nadriadený súd napadnuté rozhodnutie ako nezákonné zrušil.

Na podklade podanej sťažnosti Krajský súd v Bratislave ako súd nadriadený primárne nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 193 ods. 1 písm. a) a b) Tr. por., preto v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia, pričom dospel k záveru, že sťažnosť svedka je dôvodná.

V súvislosti so zachovaním lehoty na podanie sťažnosti krajský súd konštatuje, že uznesenie o uložení poriadkovej pokuty nebolo svedkovi doručované do vlastných rúk, tak ako to ustanovuje § 66 ods. 1 písm. b) Tr. por., v zmysle ktorého do vlastných rúk sa doručuje osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia. Z tohto dôvodu krajský súd nemohol vychádzať z fikcie doručenia podľa § 65 ods. 3 Tr. por. pri tzv. „obyčajnom“ doručovaní. Sťažnosť svedka bolo preto nevyhnutné považovať za včas podanú, hoci inak (v prípade prípustnosti tzv. „obyčajného“ doručovania) by bolo potrebné prihliadať na fikciu doručenia a lehotu na podanie sťažnosti počítat' od momentu zakladajúceho túto fikciu, nie od momentu prevzatia písomnosti.

Vo vzťahu k samotnému splneniu podmienok pre uloženie poriadkovej pokuty podľa § 70 ods. 1 Tr. por. krajský súd uvádza, že z obsahu predloženého spisového materiálu zistil, že súd prvého stupňa hlavné pojednávanie konané v danej trestnej veci dňa 07.09.2012, na ktorom bol svedok I.. P. P. prítomný, odročil na termín 30.10.2012 s tým, že menovaný svedok rovnako ako ostatné prítomné osoby, vzali tento termín na vedomie a zvlášť volaní nebudú.

Na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 30.10.2012 sa predvolaný svedok I.. P. P. nedostavil, pričom svoju neúčasť ospravedlnil až následne, a to písomným podaním zo dňa 05.11.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 20.11.2012, ku ktorému priložil fotokópiu potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti.

Podľa § 70 ods. 1 Tr. por. kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz, alebo nevyhovie výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1 650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16 590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené.

Z obsahu pojmu dostatočné ospravedlnenie použitého v citovanom ustanovení je zrejmé, že musí ísť jednak o vážny dôvod, ktorý bránil vykonaniu príkazu alebo predvolaniu podľa zákona, a súčasne musí ísť o ospravedlnenie, ktoré je podané včas.

V tomto smere preto možno akceptovať záver súdu prvého stupňa o tom, že svedok svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní neospravedlnil včas, nakoľko aj z príslušného potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vyplýva, že táto bola vystavená štyri dni pred konaním hlavného pojednávania a svedok tak mal dostatok časového priestoru na to, aby svoju neúčasť riadne a včas ospravedlnil. Z tohto hľadiska preto neobstojí argumentácia svedka v podanej sťažnosti, v zmysle ktorej nemohol predpokladať, že v deň hlavného pojednávania sa mu jeho zdravotný stav zhorší tak, že bude pripútaný na lôžko. O svojej práceneschopnosti a povinnosti dodržiavať liečebný režim vedel už pred konaním hlavného pojednávania. Bolo teda v jeho možnostiach oznámiť túto skutočnosť konajúcemu súdu včas, teda ešte pred konaním hlavného pojednávania.

Krajský súd však zistil iný dôvod pre nemožnosť uloženia poriadkovej pokuty menovanému svedkovi. Z obsahu spisového materiálu totiž nemožno mať za preukázané splnenie všetkých podmienok pre jej uloženie, tak ako to má na zreteli § 70 ods. 1 Tr. por. V zmysle tohto ustanovenia je nevyhnutnou podmienkou pre uloženie poriadkovej pokuty tá skutočnosť, že na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené.

Táto skutočnosť z obsahu predloženého spisového materiálu nevyplýva.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 07.09.2012 nie je zrejmé, že by osoby, ktoré vzali termín ďalšieho hlavného pojednávania na vedomie, boli súčasne upozornené na možnosť uloženia poriadkovej pokuty v prípade, že sa naň nedostavia bez dostatočného ospravedlnenia. V súdnom spise sa pritom nenachádza ani predvolanie svedka na predmetné hlavné pojednávanie (t. j. konané dňa 07.09.2012), z ktorého by bolo možné usudzovať na to, že svedok vôbec bol v konaní o možnosti uloženia poriadkovej pokuty poučený. Nie je pritom rozhodujúce, že vzor tlačiva predvolania sa nachádza na stránke ministerstva spravodlivosti a je možné sa domnievať, že tento vzor je zo strany súdov aj používaný.

Z ustanovení § 168 ods. 1 a § 181 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) totiž jednoznačne vyplýva, že každá súdna písomnosť a predovšetkým tá, ktorá je predmetom doručovania, musí byť založená v súdnom spise, pričom doklad o doručení sa pripojí buď k tejto písomnosti alebo sa založí za ňu. To platí rovnako aj na predvolanie obžalovaného (prípadne svedkov) na hlavné pojednávanie, alebo upovedomenie prokurátora, obhajcu, prípadne iných osôb o konaní hlavného pojednávania.

Uvedená právna úprava nie je samoučelná a jej význam spočíva v minimalizovaní možnosti vzniku pochybnosti o tom, čo bolo predmetom doručovania, ako aj o tom, aký bol obsah doručovanej písomnosti.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti v kontexte relevantných ustanovení Trestného poriadku musí mať možnosť posúdiť, či predvolanie na hlavné pojednávanie obsahovalo všetky potrebné údaje (deň, čas a miesto, resp. pojednávacia miestnosť a pod.) a poučenia (napr. § 70 ods. 1 Tr. por., § 120 ods. 1 až 3 Tr. por. a iné) na to, aby ho bolo možné považovať za riadne, čo je jednou z nevyhnutných podmienok aj pre uloženie poriadkovej pokuty podľa § 70 ods. 1 Tr. por. Ak predvolanie na hlavné pojednávanie nie je súčasťou spisového materiálu, je možnosť preskúmania splnenia uvedenej podmienky zo strany nadriadeného súdu značne obmedzená.

V danom prípade je však smerodajná tá skutočnosť, že svedok, ktorému bola poriadková pokuta uložená, nebol na možnosť jej uloženia upozornený na odročenom hlavnom pojednávaní, v čoho dôsledku nie je možné považovať podmienky na jej uloženie za splnené.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd považoval sťažnosť svedka za dôvodnú a preto napadnuté uznesenia podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil.
Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. z r u š u j e sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.